

Sygn. akt: III U 58/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 06 kwietnia 2016 r. w O.

sprawy z odwołania M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 15.12.2015 r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

M. G. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 15.12.2015r. nr (...), odmawiającej mu prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu wskazał, że organ rentowy nie uznał mu okresów pracy w szczególnych warunkach, chociaż zostały uznane w sprawie IIIIAUa 619/15. Podniósł, że wprawdzie nie spełnia wszystkich przesłanek wymaganych do przyznania prawa do emerytury pomostowej, lecz wnosi, aby w wyroku Sąd wskazał jego ogólny staż pracy oraz wskazał, które okresy zatrudnienia zalicza do pracy w szczególnych warunkach. Wskazał, że jego ogólny staż pracy wynosi 26 lat 10 miesięcy i 2 dni a w szczególnych warunkach pracował na stanowisku maszynisty spycharki - operatora podnośników.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że M. G. nie spełnia warunków do przyznania prawa do emerytury pomostowej. Po 31.12.2008r. nie wykonywał bowiem pracy w szczególnych warunkach, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz nie wykazał 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

ZUS wskazał też, że odwołujący wykazał ogólny staż pracy w wymiarze 26 lat 10 miesięcy i 2 dni oraz 10 lat 10 miesięcy i 8 dni pracy w szczególnych warunkach, zamiast wymaganych 15 lat. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zostały zaliczone okresy zatrudnienia: od 15.05.1974r. do 29.10.1975r., ponieważ zakład pracy wskazał stanowisko pracy, które jest niezgodne ze stanowiskiem zawartym w zarządzeniu resortowym i okresy od 04.01.1999r. do 30.09.2000r. oraz od 02.10.2000r. do 15.12.2000r., ponieważ zakład pracy nie określił charakteru pracy zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. G. w dniu 26.10.2015r. złożył w ZUS wniosek o ustalenie uprawnień do emerytury pomostowej.

Po jego rozpoznaniu ZUS w dniu 15.12.2015r. wydał zaskarżoną decyzję, w której odmówił mu prawa do tego świadczenia wskazując, że nie spełnia przesłanek określonych w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy uznał, że odwołujący wykazał ogólny staż pracy w wymiarze 26 lat 10 miesięcy i 2 dni oraz 10 lat 10 miesięcy i 8 dni pracy w szczególnych warunkach, zamiast wymaganych 15 lat. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zostały zaliczone okresy zatrudnienia: w (...) Przedsiębiorstwie (...) w O. od 15.05.1974r. do 29.10.1975r., ponieważ zdaniem ZUS zakład pracy wskazał stanowisko pracy, które jest niezgodne ze stanowiskiem zawartym w zarządzeniu resortowym i okresu pracy w Zakładzie (...) w O. od 04.01.1999r. do 30.09.2000r. oraz od 02.10.2000r. do 15.12.2000r., ponieważ zdaniem ZUS zakład pracy nie określił charakteru pracy zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.

M. G. prawie przez cały okres zatrudnienia pracował jako operator (maszynista) spycharki oraz maszynisty spycharki-operatora przenośników. Pracował też jako instruktor praktycznej nauki zawodu, mechanik maszyn, kierowcy ciągnika. W okresie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w R. od 02.04.2009r. do 24.04.2010r. pracował jako pomocnik mechanika samochodowego – operatora spycharki a w okresie zatrudnienia w zakładzie (...) w R. K. od 15.09.2011r. do 15.11.2011r. jako operator maszyn (spycharki). Odwołujący po 15.11.2011r. nie był już zatrudniony na podstawie umowy o pracę.

M. G. w 2013r. kilkakrotnie występował do ZUS z wnioskiem o przyznanie wcześniejszej emerytury. Decyzjami z dnia: 28.02.2013r., 04.04.2013r., 07.06.2013r., 27.06.2013r. i 04.10.2013r. organ rentowy odmówił mu prawa do emerytury. Odwołania od powyższych decyzji zostały prawomocnie oddalone przez Sąd Okręgowy w Ostrołęce w sprawach IIIU 577/13 i IIIU 802/13, przy czym ostatni wyrok został wydany w sprawie IIIU 802/13 w dniu 17.02.2015r. Apelacja M. G. od tego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku wyrokiem z dnia 18.08.2015r.

Sąd zważył, co następuje:

M. G. wniósł w niniejszej sprawie odwołanie od decyzji (...) Oddziału w P. z dnia 15.12.2015r., nr (...), odmawiającej mu prawa do emerytury pomostowej.

Zdaniem Sądu odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;

6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję uznał, iż M. G. nie spełnia warunku określonego w art. 4 pkt 6 w/w ustawy, bowiem po dniu 31.12.2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Nadto uznał, że odwołujący nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 15 lat.

Sąd Okręgowy podziela powyższe stanowisko organu rentowego, iż odwołujący po dniu 31.12.2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych, a wykaz prac w szczególnym charakterze załącznik nr 2 do tej ustawy (art. 3 ust. 1 i ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych).

Ze dokumentów znajdujących się w aktach emerytalnych odwołującego wynika, iż po 31.12.2008r. M. G. pracował w następujących zakładach: w (...) Sp. z o.o. w R. od 02.04.2009r. do 24.04.2010r. jako pomocnik mechanika samochodowego – operatora spycharki (świadcstwo k. 32-33 a.e. Nr (...)) i w zakładzie (...) w R. K. od 15.09.2011r. do 15.11.2011r. jako operator maszyn (świadcstwo k. 34-35a.e. Nr (...)). Odwołujący po 15.11.2011r. nie był już zatrudniony na podstawie umowy o pracę. Na rozprawie oświadczył zaś, że w w/w zakładach pracował jako operator spycharki (vide protokół w formie elektronicznej). Tego typu prace nie są wymienione ani w załączniku nr 1, ani w załączniku nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

W tej sytuacji nie spełnia on przesłanek do przyznania prawa do emerytury pomostowej, określonych w art. 4 pkt 6.

Rozstrzygnięcie w sprawie było uzależnione więc od ustalenia, czy odwołujący spełnia warunki do przyznania emerytury pomostowej, określone w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zgodnie z art. 49 w/ ustawy prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Sporne w sprawie było przede wszystkim to, czy odwołujący w dniu wejścia w życie ustawy (1.01.2009r.) miał wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Analiza świadectw pracy, znajdujących się w aktach emerytalnych odwołującego wskazuje, że również przed 31.12.2008r. pracował on przede wszystkim jako operator spycharki, przy czym jego stanowisko określano jako operator (maszynista) spycharki, maszynista spycharki. Odwołujący zarówno na rozprawie, jak i w odwołaniu przyznawał, że pracował w takim charakterze (vide protokół w formie elektronicznej). Ze świadectw pracy wynika, iż odwołujący pracował też jako instruktor praktycznej nauki zawodu, mechanik maszyn i kierowca ciągnika.

Należy zauważyć, że przepis art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych odwołuje się do załączników nr 1 i 2 do tej ustawy, które wskazują rodzaje prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Odwołujący nie pracował w szczególnym charakterze. Prace operatora (maszynisty) spycharki, instruktora praktycznej nauki zawodu, mechanika maszyn i kierowcy ciągnika nie są zaś wskazane w załączniku nr 1. Tym samym nie został spełniony warunek konieczny do przyznania prawa do emerytury pomostowej, określony w art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Odwołanie M. G. od decyzji ZUS z dnia 15.12.2015r. jest więc niezasadne.

Zauważyć należy, że M. G. w odwołaniu przyznawał, iż nie spełnia warunków do przyznania mu prawa do emerytury pomostowej (k. 3va.s.). Wnosił jednak, aby w wyroku Sąd wskazał jego ogólny staż pracy oraz wskazał, które okresy zatrudnienia zalicza do pracy w szczególnych warunkach. Wywodził, że jego ogólny staż pracy wynosi 26 lat 10 miesięcy i 2 dni. Wnosił też, aby do stażu pracy w szczególnych warunkach zaliczyć w wyroku okres zatrudnienia w Zakładzie (...) w O. od 04.01.1999r. do 30.09.2000r. oraz od 02.10.2000r. do 15.12.2000r. Z treści zaskarżonej decyzji wynika, iż organ rentowy uznał, że odwołujący wykazał ogólny staż pracy w wymiarze 26 lat 10 miesięcy i 2 dni oraz 10 lat 10 miesięcy i 8 dni pracy w szczególnych warunkach, zamiast wymaganych 15 lat.

Należy jednak wskazać, że skoro M. G. nie spełni warunków określonych w art. 4 pkt 6 i art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych, to nie ma znaczenia, czy spełnia pozostałe warunki do przyznania prawa do emerytury pomostowej, a w szczególności warunki określone w art. 4 pkt 2 i 5, gdyż nawet w przypadku ich spełnienia Sąd i tak nie mógłby przyznać prawa do dochodzonego świadczenia. W tej sytuacji Sąd nie badał, czy odwołujący ma okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący co najmniej 15 lat oraz czy przed dniem 1.01.1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd miał na uwadze, że istota decyzji organu rentowego polega na rozstrzygnięciu o prawie do konkretnego świadczenia (lub o jego wysokości) jako całości, a nie o poszczególnych elementach składających się na to prawo. Sąd stwierdzający spełnienie przez ubezpieczonego jednego lub więcej warunków powstania prawa do świadczenia, nie może ustalić tego w sentencji wyroku, przy jednoczesnym oddaleniu odwołania ubezpieczonego od niekorzystnej dla niego decyzji organu rentowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2000r., II UKN 147/00, OSNP 2002/16/389). W sytuacji, gdy ubezpieczony nie spełnia jednego z kumulatywnych warunków uzasadniających przyznanie emerytury, sąd zwolniony jest od badania pozostałych warunków, gdyż te w ostatecznym rozrachunku nie doprowadzą i tak do przyznania ubezpieczonemu świadczenia (tak np. SA w Lublinie w wyroku z dnia 01.07.2015r., III AUa 346/15, LEX nr 1751201).

Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter rozpoznawczy i kontrolny. Pierwsza właściwość skupia uwagę na samodzielnej ocenie przesłanek warunkujących prawo do świadczenia, druga, ogniskuje się na ocenie zasadności rozstrzygnięcia dokonanego przez organ rentowy. Założenie przez sąd, że ubezpieczony nie spełnia jednego z kumulatywnych warunków uzasadniających przyznanie emerytury, zwalnia go od badania pozostałych. W tym wypadku funkcja kontrolna postępowania ma charakter dominujący, co oznacza, że sąd nie ma obowiązku realizować powinności rozpoznawczych, gdyż te w ostatecznym rozrachunku nie doprowadzą i tak do przyznania ubezpieczonemu świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04.09.2014r., IUK 7/14, LEX nr 1511381).

Sąd Okręgowy podziela w/w stanowiska, a mają one bezpośrednie zastosowanie w niniejszej sprawie.

Wskazać trzeba, że odwołujący, pytany, w jakim celu domaga się ustalenia w wyroku stażu pracy w szczególnych warunkach oświadczył, że chodzi o przyznanie rekompensaty (vide protokół w formie elektronicznej). Kwestia ta nie ma jednak znaczenia w niniejszej sprawie, dlatego nie może znaleźć odzwierciedlenia w wyroku, bowiem Sąd może jedynie orzec o przyznaniu emerytury pomostowej, albo oddalić odwołanie. Podobnie należy odnieść się do kwestii ogólnego stażu pracy.

Na marginesie już tylko wskazać trzeba, że z akt emerytalnych wynika, iż M. G. w 2013r. kilkakrotnie występował do ZUS z wnioskiem o przyznanie wcześniejszej emerytury. Decyzjami z dnia: 28.02.2013r., 04.04.2013r., 07.06.2013r., 27.06.2013r. i 04.10.2013r. organ rentowy odmówił mu prawa do emerytury. Odwołania od powyższych decyzji zostały prawomocnie oddalone przez Sąd Okręgowy w Ostrołęce w sprawach IIIU 577/13 i IIIU 802/13. Apelacja M. G. od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 17.02.2015r. została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku. W sprawie IIIU 802/13 Sąd Okręgowy w Ostrołęce ustalał ogólny staż pracy i staż pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż M. G. nie spełnił przesłanek do przyznania emerytury pomostowej, dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc jego odwołanie zostało oddalone.